

T.C.
ADALET BAKANLIĐI
İcra İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : 86420598-317/7370

02.10.2024

Konu : Kamulaştırmaya İlişkin İcra Takiplerinde
Alınması Gereken Harçlar

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı Birinci Hukuk Müşavirliğinin 26.07.2024 tarihli ve E-96631079-640-00003619472 sayılı yazısı.
b) Teftiş Kurulu Başkanlığının 24.09.2024 tarihli ve E-20261793-045.02-68/4938 sayılı yazısı.

Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığının ilgi (a) sayılı yazısı ile 26 Kasım 2022 tarihli ve 32025 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7421 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nda yapılan değişiklikle kamulaştırmatsız el atma nedeniyle açılan tazminat davalarında mahkeme ve icra harçları ile her türlü vekâlet ücretinin maktu olarak belirleneceğinin düzenlendiği belirtilmiş, idare aleyhine sonuçlanan mahkeme kararlarının icra takibine konu edilmesi sonrasında ilgili icra müdürlüğü tarafından yapılan dosya hesaplarında idare tarafından ödenecek tahsil harcının nispi olarak hesaplandığı ancak harcın Kanun gereği maktu olarak hesaplanması gerektiği belirtilerek Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

2942 sayılı Kanun'a eklenen "*Ek Madde 4*" ile "*Bu Kanun uyarınca mahkemelerce hükmedilen bedel, tazminat, vekâlet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, otuz gün içinde yatırılır. Bu süre içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde icra olunur.*"

Bu Kanun uyarınca yapılacak icra takiplerinde idare, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca icranın geri bırakılmasını talep ederse idarenin teminat gösterme zorunluluğu yoktur.

Bu Kanun kapsamında açılan davalarda verilen bedel ve tazminat kararlarına ilişkin mahkeme ve icra harçları, davalı idare tarafından ödenmek üzere maktu olarak belirlenir." hükmüne,

Aynı Kanun'un "*Kamulaştırılmaksızın kamu hizmetine ayrılan taşınmazların bedel tespiti*" başlıklı geçici 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında "*Bu madde kapsamında açılan davalarda mahkeme ve icra harçları ile her türlü vekalet ücretleri bedel tespiti davalarında öngörülen şekilde maktu olarak belirlenir."* hükmüne yer verilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'na ekli (1) sayılı Tarifenin, "*B) İcra ve iflas harçları*", "*I-İcra harçları*" bölümünde, "*1. İcraya başvurma harcı, 2. Değeri belli olmayan icra takiplerinde, icranın yerine getirilmesi harcı*" şeklinde maktu, "*3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı, değer üzerinden*" şeklinde icra takibinin aşamalarına göre farklı oranlarda ve nispi olarak öngörülmüştür.

Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığının bu konuya ilişkin ilgi (b) sayılı yazısı ile; "*Kamulaştırma Kanunu kapsamında açılan kamulaştırma bedelinin tespiti veya kamulaştırmatsız el koymadan kaynaklanan tazminat davaları sonucunda verilen mahkeme ilamının, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun para ve teminat verilmesi hakkındaki ilamların icrası ile ilgili 32 nci ve müteakip maddelerine göre icra takibine konu olması hâlinde, Harçlar Kanunu'na ekli (1) sayılı Tarifenin (B-I.1) bendi gereğince maktu olarak*

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

öngörülen başvuru harcına tabi bulunduğu hususunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. İlamın içerdiği kamulaştırma bedeli veya tazminat itibarıyla icra takibinin değerinin belli olması nedeniyle (1) sayılı Tarifenin (B-I.3) bendinde icra takibinin aşamalarına göre farklı oranlarda nispi tahsil harcı öngörülmüş ise de, konuya ilişkin olarak 26/11/2022 tarihinde yürürlüğe giren 7421 sayılı Kanun ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'na eklenen ek 4 üncü maddenin üçüncü ve geçici 6 ncı maddenin yedinci fıkralarında, bu Kanun kapsamında açılan kamulaştırma bedelinin tespiti ve kamulaştırmadan el koymadan kaynaklanan tazminat davalarında icra harçlarının maktu olarak belirleneceğinin hükme bağlanması nedeniyle bu kapsamdaki ilâmların takip konusu yapılması hâlinde, Harçlar Kanunu'na ekli (1) sayılı Tarifenin (B-I-1) bendi gereğince başvurma harcı ile takibin değerinin belli olup olmadığına bakılmaksızın nispi tahsil harcı yerine aynı Tarifenin (B-I/2) bendi uyarınca maktu miktarda icranın yerine getirilmesi harcı alınması gerektiği düşünülmüştür." denilmek suretiyle görüş bildirdiği anlaşılmıştır.

Mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesi neticesinde; anılan Kanun kapsamında açılan kamulaştırma bedelinin tespiti veya kamulaştırmadan el koymadan kaynaklanan tazminat davaları sonucunda verilen mahkeme ilamlarının icra takibine konu edilmesi ve borcun tahsil edilmesi hâlinde, alınması gereken tahsil harcından muafiyete ilişkin bir hüküm bulunmamakta olup nispi oranda ve takibin safahatına göre harç alınması yerine harcın maktu olarak belirlenmesi gerektiğinin düzenleme altına alındığı görülmüştür. Bu alınan maktu harcın, tahsil harcına karşılık olarak ve başvurma harcından bağımsız şekilde alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

Bu itibarla;

Kamulaştırma Kanunu kapsamında açılan kamulaştırma bedelinin tespiti veya kamulaştırmadan el koymadan kaynaklanan tazminat davaları sonucunda verilen mahkeme ilamının, İİK'nın para ve teminat verilmesi hakkındaki ilamların icrası ile ilgili 32'nci ve müteakip maddelerine göre icra takibine konu edilmesi hâlinde;

Takibin açılması aşamasında Harçlar Kanunu'na ekli (1) sayılı Tarife'nin (B-I.1) bendinde belirtilen başvurma harcının maktu olarak alınması gerektiği,

Takibin açılmasından sonra bedelin tahsil edilmesi aşamasında ise nispi tahsil harcı yerine ayrıca aynı Tarife'nin (B-I.2) bendi uyarınca maktu miktarda icranın yerine getirilmesi harcının da alınması gerektiği,

Konunun yargıya intikal etmesi hâlinde ise yargı mercilerince verilecek karara göre işlem yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Bilgi edinilmesi ile yazımızın yargı çevrenizde bulunan icra dairelerine duyurulmasını arz/rica ederim.

Hasan ÖZÇELİK

Hâkim

Bakan a.

Başkan

Ek : Dağıtım Listesi (160 Muhatap)

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.